

50 volksvertegenwoordigers met elkaar in gesprek over hun rol in de RES

Tijdens het online benen-op-tafelgesprek op 4 november 2020 gingen circa 50 volksvertegenwoordigers uit Noord-Holland met elkaar in gesprek over hun rol in het RES-proces. Er werd teruggeblikt op het proces tot aan de concept-RES. Is er voldoende gelegenheid geweest om de rol als volksvertegenwoordiger in te kunnen vullen? En wat leert dit ons voor het vervolgproces, richting de RES 1.0 en verder?

Een gemengd gezelschap van volksvertegenwoordigers en bestuurders vanuit verschillende gemeenten in Noord-Holland, provincie en waterschappen voerden met elkaar het gesprek. U kunt de bijeenkomst [hier](#) terugkijken. Een aantal highlights uit het gesprek:

Een snel en complex proces

In het gesprek werd al snel duidelijk dat we het hebben over een abstract proces met een hoog tempo. Door de strakke landelijke planning is er afgelopen jaar onder hoge druk een concept-RES opgesteld. Het voelt voor de volksvertegenwoordigers alsof ze van de startnotitie meteen naar de concept-RES zijn gegaan. Hun rol in dit proces was soms best een lastige. Ondanks de goede informatievoorziening en processtappen was er weinig tijd om er goed met elkaar uit te komen. Het is belangrijk om de dialoog met elkaar aan te blijven gaan: hoe kun je met elkaar de energietransitie van de grond krijgen?

Het is een ingewikkeld proces en ingewikkelde opgave. Het is belangrijk om te beseffen dat we nu niet een vast plan voor de komende 10 jaar maken. Wat nu niet mee kan in de RES 1.0, kan straks mee in de RES 2.0, 3.0 en zo verder.

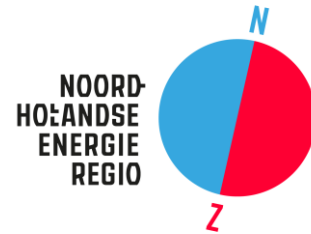
Hoe leg je het uit aan de samenleving? Een landelijke opgave met lokale oplossingen

De vraag 'waarom doen we dit nou eigenlijk' kwam in het gesprek regelmatig terug. En deze vraag wordt vaak door volksvertegenwoordigers gesteld. De decentrale aanpak van de RES is in het Klimaatakkoord afgesproken met VNG, UvW en IPO. Het is ingewikkeld, omdat de landelijke opgave regionaal wordt opgepakt. Als een opgave een grotere reikwijdte heeft, zoals een landelijke of mondiaal probleem, dan verwachten we ook oplossingen op die schaal. Maar nu moeten we lokaal de oplossingen gaan uitwerken. En hier zijn wel degelijk politieke keuzes te maken.

Het is best lastig om de keuzes uit het Klimaatakkoord uit te leggen aan je inwoners. Hoe maak je de vertaling van de landelijke opgave naar lokale oplossingen? Waarom alleen zon- en windenergie? Waarom moet die windmolen daar op die plek? Dit is de werkelijkheid van de raadsleden. Hierbij kan het helpen om laagdrempelige informatie te maken. En die informatie te koppelen aan je eigen doelstellingen als gemeente. Dit is begrijpelijker voor de inwoners. Maak daarmee je eigen verhaal en maak het daarmee uitlegbaar. Dit is belangrijk voor de participatie met inwoners.

Het NP RES heeft een kennisbank ontwikkeld voor participatie bij duurzaam opwekken, zie <https://www.energieparticipatie.nl/volksvertegenwoordiger>.

Een van de meest gestelde vragen, ook tijdens het gesprek, gaat over waarom andere energiebronnen niet mogen worden meegenomen in de RES. Dit komt omdat we alleen met bewezen technieken de doelstelling van 2030 halen. Dit vinden volksvertegenwoordigers moeilijk uit te leggen. Het is belangrijk om hier ruimte voor te maken in het proces. Je kunt hier als gemeente wel mee aan de slag gaan.

Sturing en instrumenten

Er zijn veel instrumenten beschikbaar voor volksvertegenwoordigers om sturing te geven. Toch bleek uit de poll die we hielden dat slechts een minderheid van de deelnemers dit voldoende vond. Zie voor meer informatie de [factsheet van Democratie in Actie](#). Als raadslid is het belangrijk om het juiste gesprek hierover te kunnen voeren, en dat gaat over 'waarom willen we dit'. De raad moet hier invloed op uit kunnen oefenen.

Het is duidelijk dat we de komende periode nog meerdere beslismomenten krijgen, zoals de RES 1.0 en de borging van de RES in omgevingsbeleid. Als volksvertegenwoordiger beschik je over een gereedschapskist met tools om sturing te geven, zoals wensen en bedenkingen. Wees dan ook niet terughoudend, geef aan wat je mist bij deze besluiten.

Welke kennis heb je nodig om een besluit te kunnen nemen? Waar moet je op letten als volksvertegenwoordiger? Iedereen heeft eigen plannen en ideeën: bewoners, ondernemers, netbeheerders, milieuorganisaties. Zoals de alternatieve plannen die bij de RES worden betrokken. Dit is input vanuit de maatschappij voor de RES. Heb je dan als volksvertegenwoordiger nog wel inbreng?

Nieuwe rol

De energietransitie is een van de grootste opgaven van deze tijd. Wat is de rol van de landelijke politiek, en wat is die van de lokale of provinciale volksvertegenwoordiger? Het is goed om hierover met elkaar van gedachten te wisselen. Blijf dat doen, met collega's in je fractie, in de raad of met raden in de regio.

Doorkijk naar het vervolg - programma RES faciliteert

De afsluitende vraag van de bijeenkomst was: wat heeft u nodig om te komen tot een besluit over de RES 1.0?

Er wordt vanuit het programma RES veel informatie gedeeld met aanwezige raadsleden bij deze, en ook bij andere bijeenkomsten in de regio. Maar uit het gesprek blijkt dat er te weinig kennisoverdracht is naar de eigen raad. Hier zouden afspraken over kunnen worden gemaakt. Maar hoe doe je dit? Zeker richting de besluitvorming naar de RES 1.0 kan het helpen om dit op gedegen wijze aan te pakken. Een idee zou kunnen zijn om een werkgroep met volksvertegenwoordigers uit de RES-regio (raadsleden, PS-leden, ab-leden) op te richten. Het zou mooi zijn als dit initiatief uit de volksvertegenwoordigers zelf komt. Het programma RES kan helpen om dit te faciliteren. Daarnaast kan Democratie in Actie ondersteuning bieden en er kan gebruik worden gemaakt van de expertpool van het Nationaal Programma RES.

Tot slot is aangegeven dat volksvertegenwoordigers aan kunnen sluiten bij de kennissessies voor ambtenaren die de komende tijd door de programmaorganisatie en de provincie Noord-Holland georganiseerd worden. Deze inhoudelijke kennis helpt om keuzes en toepassingen uit te leggen aan de samenleving.

Wilt u op de hoogte blijven van deze (online) kennissessies? Meld u dan aan voor onze nieuwsbrief [energieregio NHN](#) of [energieregio NHZ](#).